

Verksamhets- berättelse 2005

Del II

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SID

BARN OCH UNGDOM	4
Ekonomisk redovisning.....	4
Utfall jämfört med budget	5
Förskolans verksamheter	5
Grundskolans verksamheter	6
Resursenheten.....	7
Fritiden	8
Utfall jämfört med prognoser under året.....	8
Kostnads- och intäktsutveckling	9
Uppdrags- och organisationsförändringar under året.....	10
Särskolan	10
Skolplaneringsutredning.....	10
Språkutveckling/modersmålsundervisning	10
Strategiska frågor och utvecklingsområden	11
De pedagogiska verksamheterna	11
Fritiden	11
ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORG INKLUSIVE SOCIALPSYKIATRI	12
Ekonomisk redovisning.....	12
Utfall jämfört med budget	13
Äldreomsorg.....	13
Handikappomsorg	15
Socialpsykiatri	16
Utfall jämfört med prognoser under året.....	17
Kostnads- och intäktsutveckling	18
Strategiska frågor och utvecklingsområden	19
Brukarinflytande och sociala aktiviteter	19
Medarbetarna, utbildning och frisknärvaro.....	19
Övriga utvecklingsområden inom äldreomsorgen	20
Övriga utvecklingsområden inom handikappomsorgen.....	21
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	22
Ekonomisk redovisning.....	22
Anslag 1.....	22
Faktisk kostnads- och intäktsutveckling	25
Utfall jämfört med prognoser under året.....	26
Anslag 2.....	27
Faktisk kostnads- och intäktsutveckling	28
Utfall jämfört med prognoser under året.....	28
Uppdrags- och organisationsförändringar under året.....	28
Projekt under året	28
Strategiska frågor och utvecklingsområden	29
Råd, stöd och insatser i öppenvård.....	29
Stöd i det egna boendet och alternativa boendeformer	30
Våld i nära relationer.....	30
Personal och kompetens	30

Uppföljning/Utvärdering.....	31
LEDNING OCH GEMENSAM ADMINISTRATION	31
Ekonomisk redovisning.....	31
Ekonomiskt utfall jämfört med föregående år.....	32
Utfall jämfört med prognoser under året.....	32
Strategi- och planeringsavdelningen	33
Ekonomiavdelningen.....	33
IT-frågor	33
Intern kontroll.....	34
BILAGEFÖRTECKNING	35

BARN OCH UNGDOM

Ekonomisk redovisning

	JVP 2005	Bokslut	Avvikelse	TR2
Netto				
Förskoleverksamhet	-134,6	-127,7	6,9	3,7
Skolbarnomsorg	-37,0	-32,8	4,2	0,2
Särskola	-7,1	-6,9	0,2	0,0
Utbildning	-236,5	-246,3	-9,8	-5,2
Fritid	-8,6	-8,7	-0,1	-0,1
Netto före resultatfonder	-423,8	-422,4	1,4	-1,4
Kostnader				
Förskoleverksamhet	-142,7	-137,4	5,3	3,7
Skolbarnomsorg	-42,2	-39,1	3,1	0,2
Särskola	-13,1	-13,4	-0,3	0,0
Utbildning	-241,5	-254,3	-12,8	-5,2
Fritid	-8,6	-9,2	-0,6	-0,1
Summa kostnader	-448,1	-453,4	-5,3	-1,4
Intäkter				
Förskoleverksamhet	8,1	9,7	1,6	0,0
Skolbarnomsorg	5,2	6,3	1,1	0,0
Särskola	6,0	6,5	0,5	0,0
Utbildning	5,0	8,0	3,0	0,0
Fritid	0,0	0,5	0,5	0,0
Summa intäkter	24,3	31,0	6,7	0,0
Netto före resultatfond	-423,8	-422,4	1,4	-1,4
Resultatfond från 2004				
Förskoleverksamhet		2,1	2,1	2,1
Utbildning		3,3	3,3	3,3
Fritid		0,1	0,1	0,1
Summa fonder		5,5	5,5	5,5
Netto efter resultatfond 2004	-423,8	-416,9	6,9	4,1
Resultatfond till 2006				
Förskoleverksamhet			-3,0	-1,0
Utbildning			4,1	3,3
Fritid			0,0	0,0
Summa fonder			1,1	2,3
Netto efter resultatöverföringar			8,0	6,4

Utfall jämfört med budget

Bokslutet för barn- och ungdomsverksamheten redovisar ett nettoöverskott om 1,4 mnkr före, och 6,9 mnkr efter ianspråktagande av resultatfond från 2004. Efter att årets resultat har balanserats över till 2006 i enlighet med de ekonomiska reglerna för resultatöverföring redovisar verksamheten ett nettoöverskott om 8,0 mnkr.

I nedanstående tabell redovisas nettoresultat per verksamhetsområde

Belopp i mnkr	Bokslut 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Bokslut 2005 efter i anspråktagande av resultatfond från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Bokslut 2005 efter resultatöverföring (överskott +, underskott -)
Förskola	5,8	7,5	-2,2	5,3
-varav beställare	5,3	5,3	0,0	5,3
-varav utförare	0,5	2,2	-2,2	0,0
Grundskola inkl. skolbarnsomsorg	-5,2	-2,0	4,0	2,0
-varav beställare	2,0	2,0	0,0	2,0
-varav utförare	-7,2	-4,0	4,0	0,0
Resursenheten	0,9	1,4	-0,7	0,7
-varav förskola	1,1	1,5	-0,8	0,7
-varav skola	-0,2	-0,1	0,1	0,0
Fritiden	-0,1	0,0	0,0	0,0
Summa	1,4	6,9	1,1	8,0

Förskolans verksamheter

Förskolans verksamheter, inklusive resursenhetens andel, redovisar ett överskott om 6,9 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från 2004. Efter i anspråktagande av 2004 års resultatfond redovisas ett överskott om 9,0 mnkr. Efter resultatöverföringar om 3,0 mnkr redovisas ett resultat om 6,0 mnkr.

Beställaren

Beställaren inom förskolan redovisar ett överskott om 5,3 mnkr vilket består av:

Medel för barnomsorgsgaranti som ej tagits i anspråk	2,7 mnkr
Minskade hyreskostnader på grund av nytt avtal	1,0 mnkr
Ökat täckningsbidrag för beställaren på grund av fler barn	0,6 mnkr
Anpassning av förskolegårdar har försenats	0,2 mnkr
Försenad hyreshöjning för utbyggd förskola	0,8 mnkr
Totalt	5,3

Förskolans resultatenheter

Förskolans verksamhetsområde bestod vid årets ingång av nio resultatenheter, åtta inom förskoleverksamheten och en resultatenhet inom familjedaghemmens verksamhet. Familjedaghem avdefinierades som resultatenhet i tertialrapport 1.

Nedan redovisas enheternas resultat samt resultatöverföring.

Enhet (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2005 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Ving-Åkers förskolor	-192,5	324,7	-132,2	0,0
Läckan och Skogsbackens förskola	-279,0	444,3	-165,3	0,0
Fyrklövers förskolor	-1,5	-70,4	71,9	0,0
Käpphästens förskolor	-16,2	545,1	-528,9	0,0
Skogsgökens förskolor	-395,6	312,9	82,7	0,0
Arken och Regnbågens förskola	-29,3	442,1	-412,8	0,0
Rågens förskolor	344,8	144,1	-488,9	0,0
Snösättras förskolor	937,3	-356,0	-581,3	0,0
Familjedaghem	96,1	-81,6	0,0	14,5
Summa	464,1	1 705,2	-2 154,8	14,5

Förskolans resultatenheter redovisar före ianspråktagande av 2004 års resultatfond ett nettoöverskott om 0,5 mnkr. Efter resultatöverföringar om 2,2 mnkr till 2006 redovisas ett överskott om 15 tkr. Familjedaghem avdefinierades i tertial 1 vilket innebär att ett överskott om 15 tkr påverkar nämndens resultat för år 2005. I tertialrapport 1 gjordes bedömningen att möjligheterna för familjedaghem att på kort sikt uppnå en budget i balans var begränsade eftersom de har en relativ liten budgettram. Besparingar i kombination med ökat antal barn i åldern 0-3 ledde dock till att enheten redovisar ett överskott.

Sex av förskolans resultatenheter redovisar ett överskott efter resultatfond från 2004. Överskottet som resultatenheterna tar med sig till nästa år kommer under 2006 användas för att minska barngrupperna men även för inventarieinköp och vikariekostnader. 2004 års överskott har använts till en del inventarieinköp, den del av överskottet som avsåg medel till att minska barngrupperna har inte använts under året och tas därför med till 2006.

Två av resultatenheterna redovisar ett underskott till år 2006. Den ena av resultatenheterna hade ett underskott med sig in till 2005 och har under året haft ombyggnation och utökning av verksamheten. Detta har inneburit en del extra kostnader som lett till att föregående års underskott i sin helhet förs över till 2006. Den andra resultatenheten har under året investerat i inventarier i samband med renovering. Båda resultatenheternas underskott beror på extrakostnader i samband med engångshändelser och kommer att täckas upp under 2006.

Förändringen av barnantalet mellan 2004 och 2005 har totalt sett ökat, antalet barn inom förskolan har ökat medan barnantalet för familjedaghem är oförändrat. Det ökade barnantalet hänger samman med utökning av antalet avdelningar.

Grundskolans verksamheter

Grundskolans verksamhet, inklusive skolbarnomsorg och resursenhetens andel, redovisar ett nettounderskott om 5,4 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från 2004. Efter ianspråktagande av 2004 års resultatfond redovisas ett nettounderskott om 2,1 mnkr. Efter resultatöverföringar om 4,1 mnkr i underskott redovisas ett överskott om 2,0 mnkr.

Beställare

Beställaren inom grundskolan redovisar ett överskott om 2,0 mnkr som beror på att hyrorna för skollokaler blivit lägre än förväntat.

Grundskolans resultatenheter

Grundskolans verksamhetsområde består av sex resultatenheter med tillhörande skolbarnsomsorg. Nedan redovisas enheternas resultat samt resultatöverföring.

Enhet (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2005 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Bandhagens skola	-899,6	177,0	722,6	0,0
Bäckahagens skola	-1 567,9	1 055,0	512,9	0,0
Hagsätra/Ormkärrens skolan	-1 161,9	300,0	861,9	0,0
Snösätraskolan	47,8	-407,0	359,2	0,0
Rågsvedsskolan	-2 608,4	2 365,0	243,4	0,0
Örbyskolan	-1 028,3	-247,0	1 275,3	0,0
Summa	-7 218,3	3 243,0	3 975,3	0,0

Grundskolans sex resultatenheter med tillhörande skolbarnsomsorg redovisar ett nettounderskott om 7,2 mnkr före, och 4,0 mnkr efter i anspråkstagande av 2004 års resultatfond. Örby skolan föreslås avdefinieras som resultatenhet då enheten de senaste åren redovisat allt större underskott. Förvaltningens bedömning är att skolan inte har realistiska förutsättningar att under verksamhetsåret 2006 uppnå en budget i balans och täcka underskottet då en av orsakerna till underskottet är vikande elevantal. Örby skolans underskott tas med till nästa år för att under 2006 påverka nämndens resultat. Underskottet för de övriga fem resultatenheterna tas med till 2006 i enlighet med de ekonomiska reglerna för resultatöverföring.

Den största anledningen till att samtliga av grundskolans resultatenheter redovisar ett underskott efter ianspråktagande av resultatfond från 2004, är det fortsatt sjunkande elevantalet. Alla resultatenheterna har haft betydligt färre elever i avläsningen än beräknat. Totalt sett har det genomsnittliga elevantalet på samtliga grundskolor minskat de senaste åren. Mellan 2003 och 2004 minskade elevantalet med drygt 100 elever och under innevarande år har elevantalet minskat med ytterligare ca 155 elever. Resultatenheterna har sett över sina organisationer och vidtagit åtgärder för att möta det minskade elevantalet. Resultatenheterna har trots åtstramningar och vidtagna åtgärder inte kunnat uppnå en budget i balans och tar därför med sig underskottet till 2006, för att täcka detta genom fortsatta åtgärder.

Särskolan

Särskolorna har utgjort egna ekonomiska enheter och redovisar ett nollresultat.

Resursenheten

Resursenhetens ansvarsområde innefattar barn i behov av särskilt stöd inom förskolan, specialförskolan Delfinen, öppen förskola, resursskolan Kompis samt skolskjutskostnader för särskoleelever.

Enhet (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2005 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Resursenheten	914,3	498,2	-761,7	650,8
Summa	914,3	498,2	-761,7	650,8

Resursenhetens resultatenhet redovisar ett nettoöverskott om 0,9 mnkr före fonder och ett nettoöverskott om 1,4 mnkr efter i anspråkstagande av 2004 års resultatfond. De ekonomiska reglerna och tillämpningsanvisningarna begränsar resultatöverföringen till 5 procent av bruttobudget vilket innebär att nettoöverskottet om 0,7 mnkr påverkar nämndens resultat för 2005. Överskottet beror på att tjänsten som resursenhetschef tillsattes senare än planerat samt att öppnandet av en ny öppen förskola senarelades.

Fritiden

Fritidens resultatenhet redovisar ett underskott om 0,1 mnkr före fonder och ett överskott om 25 tkr efter i anspråkstagande av 2004 års resultatfond. Överskottet tas med till 2006 i enlighet med de ekonomiska reglerna för resultatöverföring.

Enhet (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2005 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Fritiden	-105,8	131,0	-25,2	0,0
Summa	-105,8	131,0	-25,2	0,0

Utfall jämfört med prognoser under året

Nedan redovisas verksamhetens avvikelser mellan tertialrapporterna och bokslut. Siffrorna är efter 2004 års resultatfond men innan resultatöverföring till 2006.

Belopp i mnkr	Prognos TR1 (före åtgärder)	Prognos TR1 (efter åtgärder)	Prognos TR2 (före åtgärder)	Prognos TR2 (efter åtgärder)	Bokslut 2005
Förskola	0,6	4,8	5,1	5,1	7,5
Grundskola inkl skolbarnsomsorg	-2,4	-1,2	-2,1	-2,1	-2,0
Fritiden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resursenheten	0,0	0,7	1,1	1,1	1,4
Summa	-1,8	4,3	4,1	4,1	6,9

Förskola

I tertialrapport 1 prognostiserade förskolan ett överskott om 4,8 mnkr efter åtgärder och 2004 års fonder. Överskottet avsåg besparingar hos beställaren om 4,2 mnkr, resultatöverföringar om 1,0 mnkr samt negativ resultatpåverkan om 0,4 mnkr för avdefinierad enhet.

I tertialrapport 2 prognostiserades ett överskott om 5,1 mnkr efter åtgärder och 2004 års fonder. Skillnaden mellan tertialrapport 1 och 2 beror på att prognosen för familjedaghem förbättrades.

Avvikelsen mellan tertialrapport 2 och bokslutet har uppstått genom att besparingsåtgärderna hos beställaren har fått större effekt än beräknat. Resultatenheterna har även ett större överskott i bokslutet än de prognostiserade i tertialrapport 2.

Grundskola

I tertialrapport 1 prognostiserade grundskolan ett nettounderskott om 1,2 mnkr efter åtgärder och 2004 års fonder. Resultatenheterna prognostiserade ett nettounderskott om 2,4 mnkr till följd av ett minskat elevantal, medan beställaren prognostiserade ett överskott om 1,2 mnkr på grund av lägre hyror och minskad efterfrågan på kollo.

I tertialrapport 2 prognostiserades ett nettounderskott om 2,1 mnkr efter åtgärder. Resultatenheternas prognostiserade underskott till 2006 ökade mellan tertialrapport 1 och 2 med 1,3 mnkr. Detta till följd av att elevantalet minskat ytterligare samt att kostnaden för barn i behov av särskilt stöd ökat på grund av fler placeringar. Beställaren prognostiserade dock ett större överskott till följd av besparingar.

Mellan tertialrapport 2 och bokslutet har resultatenheternas underskott ökat ytterligare till följd av att elevantalet fortsatt att minska. Det ökade underskottet har täckts upp av besparingar hos beställaren vilket innebär att nettoresultatet före resultatöverföring till 2006 stämmer relativt väl överens med tertialrapport 2.

Fritiden

Fritiden prognostiserade i såväl tertialrapport 1 som 2 en budget i balans vilket stämmer överens med det slutliga bokslutet.

Resursenheten

I tertialrapport 1 prognostiserade resursenheten ett överskott om 0,7 mnkr efter åtgärder och 2004 års fond. Överskottet hade uppstått på grund av försenad rekrytering och senareläggning av öppnandet av en ny öppen förskola.

I tertialrapport 2 prognostiserade resursenheten ett ytterligare överskott om 0,4 mnkr till följd av minskade taxikostnader för särskolebarn. Avvikelsen mellan tertialrapport 2 och bokslutet beror på lägre kostnader för modersmål och skolskjuts.

Kostnads- och intäktsutveckling

Nedan jämförs nettokostnader mellan bokslut 2004 och 2005.

i mnkr (nettokostnader)	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
Förskola	-115,5	-120,1	4,6	4,0%
-varav beställare	-13,7	-13,3	-0,4	-2,9%
-varav utförare	-101,8	-106,8	5,0	4,9%
Grundskola inkl. skolbarnsomsorg	-282,0	-278,5	-3,5	-1,2%
-varav beställare	-49,9	-51,6	1,7	3,4%
-varav utförare	-232,1	-226,9	-5,2	-2,2%
Resursenheten	-6,1	-8,2	2,1	34,4%
-varav förskola	-6,1	-7,6	1,5	24,6%
-varav skola	0,0	-0,6	0,6	
Fritiden	-8,6	-8,7	0,1	1,2%
Totalt	-412,2	-415,5	3,3	0,8%

Förskolans nettokostnader har ökat med 4 procent jämfört mot bokslutet 2004. Under 2005 har tre nya avdelningar öppnats och till följd av detta har kostnaderna för utförarna ökat.

Beställaren inom skolan har under året haft höga kostnader för avveckling av personal. Grundskolorna har till följd av det lägre elevantalet lägre kostnader. Kostnaderna har under året inte kunnat minskas lika mycket som budgettilldelningen.

Resultatenheten har 2005 ett större ansvarsområde än under föregående år vilket försvårar en jämförelse. I samband med att förvaltningen tagit över ansvaret för särskolan har ansvaret för särskolans taxikostnader tillförts resursenheten.

Uppdrags- och organisationsförändringar under året

Verksamheten för barn och ungdom har under år 2005 i huvudsak haft den organisation och det uppdrag som beskrevs i verksamhetsplanen för år 2005.

Särskolan

Stadsdelsnämnden övertog 2005-07-01 hela ansvaret för den *obligatoriska särskolan*, med undantag för behörighetsprövning och beslut om mottagande i skolformen. I Vantör är det i huvudsak Bandhagens och Bäckahagens skolor som bedriver särskoleverksamhet, förutom de enstaka elever som är individintegrerade i övriga skolor. Stadsdelsnämnden beslutade om särskolans organisation i ett särskilt ärende till nämnden 2005-04-21 (dnr 403/120/2005). Resursenheten har haft ansvar för skolplacering och för beviljande och finansiering av skolskjuts.

Skolplaneringsutredning

Under 2005 tog Solving, Bohlin & Strömberg på förvaltningens uppdrag fram en rapport (Skolplanering i Vantörs stadsdelsförvaltning, Solving, Bohlin & Strömberg) för förvaltningens skolplanering och skollokalutnyttjande. Rapporten baserades på USK:s statistik över elevantalsutvecklingen, uppgifter om friskolor från utbildningsförvaltningen, intervjuer med skolledare m.m. Slutsatser som framkom i undersökningen var att det totala antalet elever inte kommer att minska i nämnvärd utsträckning fram till år 2013. Dock förväntas en kraftig förändring i fördelningen av elever mellan de olika skolåren. Beslut om nya upptagningsområden för Vantör, Älvsjö och Enskede-Årsta kan komma att påverka planeringsförutsättningarna i stadsdelsförvaltningarna.

Utredarna pekar vidare på att valet av skolorganisation kan ha betydelse för möjligheterna att rekrytera och behålla elever i Vantör. Slutligen kan nämnas att ökad konkurrens om eleverna och betydelsen av marknadsföring påverkar förvaltningarnas planeringsförutsättningar.

Förvaltningen kommer att presentera ett inriktningsärende för stadsdelsnämnden under våren 2006 rörande skolplaneringen i Vantör, där resultaten från ovan nämnda rapport beaktas.

Språkutveckling/modersmålsundervisning

Kommunfullmäktige fattade under 2005 beslut om inriktning och organisation för modersmålsundervisningen "Med modersmålet som grund" (KF, dnr 322-435/2005). Beslutet innebär en översyn av behovet av vidareutveckling av Språkcentrums organisation, samarbetsformerna mellan Språkcentrum och stadsdelsnämnderna och behov av

kompetensutveckling av modersmåslärare. Beslutet innebär för grundskolan större tonvikt vid studiehandledning och ämnesundervisning på modersmålet.

Strategiska frågor och utvecklingsområden

Nedan redogörs för uppföljning kring de utvecklingsområden som inte återfinns i kvalitetsredovisningen för, bilaga 18 del 1.

De pedagogiska verksamheterna

Skolbiblioteken

Redovisning av utvecklingsarbetet kring skolbiblioteken återfinns i bilaga 1, Program för Vantör, En upprustning och förstärkning sker av skolbiblioteken.

Dialog med myndigheten för skolutveckling

Myndigheten för skolutveckling har i uppdrag att bidra till verksamhetsutveckling i form av ”utvecklingsdialog” med landets kommuner. Syftet är att skapa förbättrade utbildningsvillkor för barn och ungdomar i segregerade områden. Kista, Rinkeby, Skärholmen, Spånga/Tensta och Vantör ingår i denna ”dialog”.

Det utvecklingsområde som stadsdelarna tillsammans har valt är ”Betyg på skolan”, dvs. att på verksamhetsnivå ta fram indikatorer som speglar en skolas kvalitet. Ambitionen är att få fram mer rättvisande mått på en skolas kvalitet än de mått som enbart grundar sig på elevernas meritvärden och betygsgenomsnitt. Bäckahagens skola kommer att utgöra projektskola och Bandhagens skola ska följa projektet som en s.k. ”spanarskola”.

Stadsdelarna som ingår i projektet kunde först under 2005 rekrytera projektledare för uppdraget, vilket innebär att det konkreta arbetet påbörjas först år 2006.

Fritiden

Verksamhetsutveckling

Inom fritiden bedrivs projektet ”Verksamhetsutveckling inom fritidens öppna verksamheter”, vilket finansieras av Kompetensfonden. Projektet är ett samarbete mellan individ- och familjeomsorgen och ungdomsforskare vid Örebro universitet som har forskat på fritidsgårdars betydelse för ungdomars utveckling. Syftet är att utifrån forskningsresultat arbeta för att stärka personalens ledarförmåga och kunskap om hur man utvecklar skyddsfaktorer som främjar en god utveckling för ungdomar. Arbetet löper på enligt den projektplan som är överenskommen med Kompetensfonden.

Upprustning av Rågdalens parklek

Förvaltningens planering kring Rågdalens parklek redovisas i Program för Vantör, bilaga 1.

ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORG INKLUSIVE SOCIALPSYKIATRI

Ekonomisk redovisning

	JVP 2005	Bokslut 2005	Avvikelse	TR 2
<i>Netto</i>				
Äldreomsorg	-277,8	-293,9	-16,1	-15,1
Handikappomsorg	-69,6	-72,0	-2,4	-3,7
Socialpsykiatri	-30,0	-29,0	1,0	-0,5
Summa netto	-377,4	-394,9	-17,5	-19,3
<i>Kostnader</i>				
Äldreomsorg	-327,8	-344,3	-16,5	-15,9
Handikappomsorg	-90,5	-94,1	-3,6	-0,6
Socialpsykiatri	-38,4	-36,7	1,7	-2,9
Summa kostnader	-456,7	-475,1	-18,4	-19,4
<i>Intäkter</i>				
Äldreomsorg	50,0	50,4	0,4	0,0
Handikappomsorg	20,9	22,1	1,2	0,0
Socialpsykiatri	8,4	7,7	-0,7	2,4
Summa intäkter	79,3	80,2	0,9	2,4
Netto före resultatfond 2004	-377,4	-394,9	-17,5	-19,3
<i>Resultatfond från 2004</i>				
Äldreomsorg	0,0	0,7	0,7	0,7
Handikappomsorg	0,0	0,4	0,4	0,4
Socialpsykiatri	0,0	0,8	0,8	0,8
Summa fonder	0,0	1,9	1,9	1,9
Netto efter resultatfond 2004	-377,4	-393,0	-15,6	-17,4
<i>Resultatfond till 2006</i>				
Äldreomsorg			0,0	0,0
Handikappomsorg			-0,2	0,1
Socialpsykiatri			-0,8	-0,3
Summa fonder			-1,0	-0,2
Netto efter resultatöverföringar			-16,6	-17,6

Utfall jämfört med budget

Bokslutet för äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri redovisar ett nettounderskott om 17,5 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från år 2004. Underskottet motsvarar 4,6 procent av verksamhetsområdets budget för år 2005.

Efter disposition av resultatfond från år 2004 redovisar äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri ett nettounderskott om 15,6 mnkr. Efter att årets resultat har balanserats över till år 2006, i enlighet med de ekonomiska reglerna för resultatöverföring, redovisar verksamheterna ett nettounderskott om 16,6 mnkr.

Tabellen nedan redovisar nettoresultatet per verksamhetsområde.

Belopp i mnkr	Bokslut 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Bokslut 2005 efter i anspråktagande av resultatfond från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Bokslut 2005 efter resultatöverföring (överskott +, underskott -)
Äldreomsorg	-16,1	-15,4	0,0	-15,4
- Varav beställare	-10,3	-10,3	0,0	-10,3
- Varav utförare	-5,8	-5,1	0,0	-5,1
Handikappomsorg	-2,4	-2,0	-0,2	-2,2
- Varav beställare	-2,0	-2,0	0,0	-2,0
- Varav utförare	-0,4	0,0	-0,2	-0,2
Socialpsykiatri	1,0	1,8	-0,8	1,0
- Varav beställare	0,6	0,6	0,0	0,6
- Varav utförare	0,4	1,2	-0,8	0,4
Summa	-17,5	-15,6	-1,0	-16,6

Äldreomsorg

Äldreomsorgen redovisar totalt ett underskott om 16,1 mnkr före, och om 15,4 mnkr efter, resultatöverföringar. År 2004 hade äldreomsorgen ett underskott på 17,6 mnkr före resultatöverföringar. Underskottet för år 2005 är således mindre än år 2004.

Äldreomsorgen har samtidigt haft 10,0 mnkr mindre i budget för år 2005 än bokslutet för år 2004. År 2004 var nettokostnader för äldreomsorgen 287,8 mnkr. År 2005 uppgår de till 294,4 mnkr. Således har nettokostnaderna stigit med 6,6 mnkr mellan år 2004 och 2005, vilket motsvarar en kostnadsökning med 2,3 procent. Detta kan jämföras med att löneökningarna under året har uppgått till drygt 2 procent och att de externa vårddygnskostnaderna har ökat med cirka 6 procent.

Underskottet för år 2005 är fördelat på både beställaren och utföraren enligt nedan.

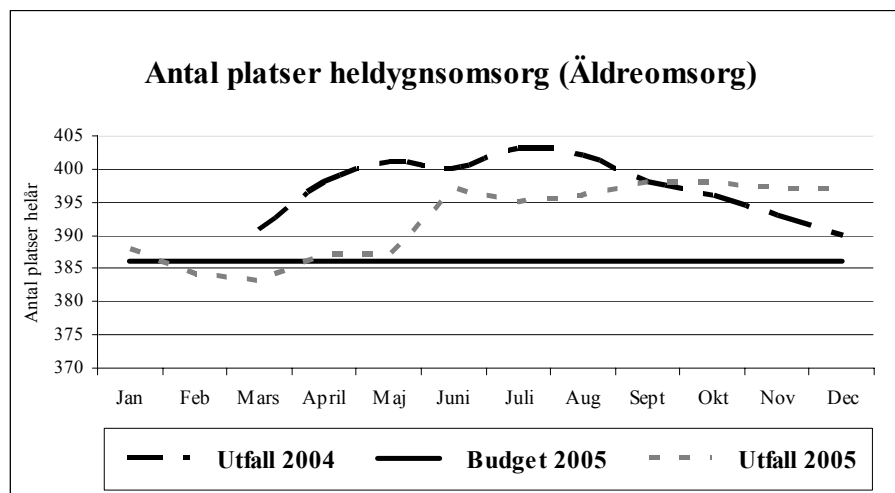
Beställare

Äldreomsorgens beställarsida redovisar ett underskott om 10,3 mnkr. Året innan var underskottet 12,9 mnkr före, och 17,1 mnkr efter, resultatöverföringar. Underskottet består dels av att kostnaderna för hemtjänsten överstiger budget med 6,6 mnkr. Detta betyder dock inte att kostnaderna för hemtjänsten har ökat med hela detta belopp jämfört med föregående år. Ökningen i förhållande till bokslutet för år 2004 är mindre; ökningen jämfört med bokslutet för år 2004 är 5,0 mnkr.

Skillnaden mellan budget för år 2005 och bokslutet för år 2004 förklaras av att årets anslag till hemtjänsten var lägre än resultatet för år 2004. Denna minskning är gjord för att i första hand kunna täcka kostnaderna för heldygnsvården inom den totalt tilldelade budgeten för äldreomsorg.

Inför år 2005 var planeringsnivåerna för äldreomsorgens köp av heldygnsvårdsplatser 386 helårsplatser. Året innan nyttjades 399 helårsplatser, dvs. planeringen utgick från att 13 färre platser skulle användas. Trots restriktiv biståndsbedömning har köp av heldygnsvårdsplatser varit i snitt 392 helårsplatser under år 2005, vilket är sex platser mer än budgeterat. Detta förklarar underskottet inom beställarsidan med 3,7 mnkr. Det är främst placeringar inom heldygnsvård på gruppboenden och ålderdomshem som redovisar underskott.

Diagrammet nedan visar antal placeringar inom heldygnsvård/äldreomsorg i en jämförelse mellan utfall år 2004, planeringsnivåer år 2005 (budget) samt utfall år 2005. Av diagrammet framgår att antalet köpta platser varit lägre under år 2005 än år 2004 med undantag för årets sista månader. Det framgår också att antalet köpta platser har varit högre än budgeterat under hela året, dock inte i februari och mars.

Utförare

Äldreomsorgens utförarsida redovisar ett underskott om 5,8 mnkr före, och om 5,1 mnkr efter, resultatöverföringar. Underskottet inom utförarsidan har följande fördelning:

Högdalens Äldreboende redovisar ett underskott om 4,1 mnkr. Minskningen av antalet sjuksköterskor, som var planerad från och med den 1 maj, infördes från och med den 1 september. På grund av svårigheter att rekrytera en chef för den nya sjuksköterskeorganisationen och på grund av att en del praktiska förutsättningar saknades försenades omorganisationen och minskningen av antalet sjuksköterskor. Denna försening innebar ökade kostnader om 1,5 mnkr i förhållande till budget.

Underskottet förklaras också av kostnader för övertalig personal, motsvarande 1,1 mnkr, och 0,3 mnkr för tomgångshyror på det som tidigare var en avdelning för korttidsboende. I övrigt förklaras budgetunderskottet av högre vikarietäckning än budgeterat med 1,2 mnkr, bland annat på grund av många sjukskrivningar.

Rågsveds Äldrecentrum redovisar ett underskott om 2,1 mnkr totalt. Underskottet beror delvis på outhyrda lägenheter, vilket motsvarar 1,1 mnkr efter ersättning i tertialrapporterna. Förvaltningen har i samband med tertialrapporterna ansökt om ersättning för tomgångshyror om totalt 1,0 mnkr och har beviljats totalt 0,9 mnkr.

Äldrecentrums underskott om 2,1 mnkr, förklaras av för höga personalkostnader i förhållande till intäkterna och för lågt uttagen grundersättning för servicehusboende. När två huskroppar (motsvarande 66 lägenheter) avvecklades under året borde grundersättning, dvs. kostnaderna för reception, vaktmästare, sjuksköterska, etc., ha delats på färre boende och därmed höjts, detta gjordes inte. Kostnaden motsvarande höjningen av grundavgiften skulle i samma omfattning ha ökat beställarens underskott. En annan förklaring är att anpassningen av personalen inte har följt samma takt som minskningen av intäkter som har uppstått till följd av att delar av verksamheten har avvecklats. Förvaltningens bedömning var att de nya hyresgästerna i seniorboendet skulle ha ett behov av hemtjänst i ungefär samma omfattning som tidigare hyresgäster. Men hyresvärden har inte iordningställt lägenheterna och hyrt ut dem efterhand som lägenheterna blivit lediga. Vid årsskiftet fanns 13 tomma lägenheter i seniorboendet.

Öppen hemtjänst redovisar överskott motsvarande 0,3 mnkr. Överskottet har uppnåtts genom en restriktiv och gemensam vikarieplanering.

Mårtensgården och Solgården redovisar ett överskott om 0,8 mnkr. Mårtensgården har vänt ett prognostiserat underskott till ett överskott genom neddragning av nattpersonal, men också genom att dagligen följa upp och fördela personalresursen innan vikarier tas in.

Utförare/intraprenad

Inom äldreomsorgen fanns under delar av år 2005 en intraprenad, Vantörs Måltidsservice. Måltidsservice övergick från och med 1/9 från intraprenad till förvaltningens regi. Enheten redovisar ett underskott om 0,7 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från år 2004. Efter disposition av resultatfond från år 2004 redovisar Måltidsservice ett nollresultat.

Intraprenad (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2004 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Vantörs måltidsservice (intraprenad)	-655,0	660,9	0,0	5,9
Summa	-655,0	660,9	0,0	5,9

Handikappomsorg

Handikappomsorgen redovisar totalt ett underskott om 2,4 mnkr före, och ett underskott om 2,2 mnkr efter, resultatöverföringar. Underskottet hänförs till såväl beställare som utförare. Motsvarande siffror för år 2004 var ett underskott med 4,0 mnkr före, och 3,7 mnkr efter, resultatöverföringar.

Beställare

Handikappomsorgens beställarsida redovisar ett underskott om 2,0 mnkr. Underskottet förklaras främst av att ersättningsnivåerna inte har räknats upp under åren 2004 och 2005. Detta har medfört ett underskott på cirka 2,0 mnkr.

Utförare

Inom handikappomsorgens utförare finns fyra gruppboenden. Vidare ingår utförarenheten som ansvarar för personlig assistans, avlösning och ledsagning, korttidsfamiljer och kontaktpersoner. Dessa enheter redovisar underskott om 0,2 mnkr.

Utförare/resultatenheter

Inom handikappomsorgens utförare finns två resultatenheter: Nordmarkens dagliga verksamhet och Örby korttidshem. Dessa redovisar underskott om 0,2 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från 2004. Efter disposition av resultatfond från år 2004, redovisar enheterna ett överskott om 0,2 mnkr.

Resultatenheter (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2005 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Nordmarkens dagliga verksamhet	-93,7	106,3	-12,6	0,0
Örby korttidshem	-153,7	308,6	-154,9	0,0
Summa	-247,4	414,9	-167,5	0,0

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin redovisar totalt ett överskott om 1,0 mnkr före, och ett överskott om 1,0 mnkr efter, resultatöverföringar.

Beställare

Socialpsykiatrins beställare redovisar ett överskott om 0,6 mnkr.

Utförare

I socialpsykiatrins utförare ingår boendestödet, en verksamhet för kontaktpersoner, och träfflokalen Asken. Dessa enheter redovisar ett mindre överskott motsvarande 22 000 kronor.

Utförare/resultatenheter

Inom socialpsykiatrins utförare finns två resultatenheter: Återbruket (arbetsträning) samt gruppboendena på Kumlagatan och på Hagsätravägen 119. Dessa resultatenheter redovisar överskott om 0,4 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från 2004. Efter resultatöverföringar visar enheterna ett överskott om 0,4 mnkr.

Återbruket har under år 2005 inte ianspråktagit överskott från 2004, vilket medför överskott som balanseras över till år 2006. Gruppboendena Kumlagatan och Hagsätravägen redovisar överskott främst på grund av ej ianspråktaget överskott från 2004 samt låg sjukfrånvaro.

Verksamhetsberättelse med bokslut 2005, del II

Resultatenheter (tkr)	Resultat 2005 Budgetavvikelse före resultatöverföringar (överskott +, underskott -)	Resultat från 2004 (överskott +, underskott -)	Resultat- överföring till 2006 (överskott -, underskott +)	Resultat 2005 resultatpåverkan (överskott +, underskott -)
Återbruket (arbetsträning)	11,6	142,2	-146,4	7,4
Gruppboende Kumlagatan, Hagsätravägen 119	376,5	651,0	-653,7	373,8
Summa	388,1	793,2	-800,1	381,2

Utfall jämfört med prognoser under året

Årets resultat

Belopp i (mnkr)	Prognos TR1 (före åtgärder)	Prognos TR1 (efter åtgärder)	Prognos TR2 (före åtgärder)	Prognos TR2 (efter åtgärder)	Bokslut 2005
Äldreomsorg	-10,4	-8,7	-15,9	-15,1	-16,1
- Varav beställare	-5,3	-5,3	-9,8	-9,8	-10,3
- Varav utförare	-5,1	-3,4	-6,1	-5,3	-5,8
Handikappomsorg	-4,3	-3,5	-4,5	-3,7	-2,4
- Varav beställare	-3,9	-3,1	-3,5	-2,7	-2,0
- Varav utförare	-0,4	-0,4	-1,0	-1,0	-0,4
Socialpsykiatri	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5	1,0
- Varav beställare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
- Varav utförare	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5	0,4
Summa	-15,3	-12,8	-20,9	-19,3	-17,5

I tertialrapport 1 prognostiserade äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri ett nettounderskott om 15,3 mnkr före resultatöverföringar och budgethållningsåtgärder. Efter åtgärder redovisade verksamhetsområdet ett underskott om 12,8 mnkr.

I tertialrapport 2 prognostiserade äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri ett nettounderskott om 20,9 mnkr före resultatöverföringar och budgethållningsåtgärder. Efter åtgärder prognostiserade verksamhetsområdet underskott om 19,3 mnkr.

Skillnaden mellan prognoserna i tertialrapport 1 och 2 förklaras främst av att antalet placeringar för heldygnsvård inom äldreomsorg ökade under sommaren.

Bokslutet redovisar ett underskott på sammanlagt 17,5 mnkr före resultatöverföringar (äldreomsorg -16,1 mnkr, handikappomsorg -2,4 mnkr och socialpsykiatri +1,0 mnkr).

Skillnaden mellan tertialrapport 2 och bokslut är främst att beställaren inom äldreomsorgen redovisar ett bättre resultat än som prognostiserades i augusti. Skillnaden beror främst på att kostnaderna för servicehusplatser har varit lägre än vad som prognostiserades i tertialrapport 2.

Handikappomsorgen samt socialpsykiatrien redovisar ett bättre bokslutsresultat än prognostiserat. Det beror bland annat på att vårddygnskostnader för två placering inom socialpsykiatrien har omförhandlats vilket givit billigare vårddygnskostnader. Inom handikappomsorgen har besparingsåtgärder haft effekt.

För äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatrien har det på grund av de stora underskotten varit stor restriktivitet vid inköp. Totalt för äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatrien stämmer tertialrapport 2 väl överens med bokslutet.

Kostnads- och intäktsutveckling

Jämförelse mellan bokslut 2004 och 2005

i mnkr (nettokostnader)	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
Äldreomsorg	-287,8	-294,4	6,6	2,3%
- Beställare	-282,0	-287,7	5,7	2,0%
- Utförare	-5,8	-6,7	0,9	15,5%
Handikappomsorg	-72,2	-72,0	-0,2	-0,3%
- Beställare	-50,0	-48,2	-1,8	-3,6%
- Utförare	-22,2	-23,8	1,6	7,2%
Psykiatri	-29,3	-29,0	-0,3	-1,0%
- Beställare	-25,7	-25,0	-0,7	-2,7%
- Utförare	-3,6	-4,0	0,4	11,1%
Totalt	-389,3	-395,4	6,1	1,6%

Äldreomsorgens beställare har ökat nettokostnaderna mellan 2004 och 2005 med 2 procent. Under året inom heldygnsomsorg var kostnaderna för ett vårddygn i genomsnitt 1 477 kronor, under 2004 var genomsnittet per vårddygn 1 435 kronor. Det är en ökning under året med cirka 3 procent per vårddygn. Då vårddygnspriserna hos externa utförare har ökat med cirka 6 procent, förklaras snittökningen på endast 3 procent av att förvaltningens egna utförare inte har fått någon uppräknings av dygnspriserna under 2005.

Äldreomsorgens utförare har ökat underskottet mellan 2004 och 2005 med 15,5 procent. Det är ökade kostnader i förhållande till intäkter inom Högdalens äldreboende för försenad sjuksköterskeorganisation och övertalig personal i samband med neddragning av antal platser. Inom Rågveds äldrecentrum har underskottet också ökat, detta på grund av omstruktureringskostnader i samband med avveckling av två huskroppar samt minskad grundersättning.

Handikappomsorgens beställare har minskat nettokostnaderna med 3,6 procent mellan 2004 och 2005. Detta beror främst på en barn- och ungdomsplacering som har upphört.

Handikappomsorgens utförare har ökat nettokostnaderna med 7,2 procent vilket motsvarar 1,6 mnkr. Delar av denna ökning finns inom stadsdelens gruppboenden där bemanningsbehovet har ökat på grund av en hyresgästs förändrade behov. Enheten har bemannats med vaken natt samt haft resursförstärkning under dagtid, motsvarande 0,6 tkr. Pris- och löneökningar är också en del av denna ökning, motsvarande 0,7 tkr.

Socialpsykiatrins beställare har minskat nettokostnaderna med 2,7 procent, vilket förklaras av omförhandlade vårddygnskostnader. Inom socialpsykiatrins utförare ökade nettokostnaderna med 11,1 procent, vilket motsvarar 0,4 mnkr. Vilket förklaras av pris- och löneökningar motsvarande 0,3 mnkr.

Totalt för verksamhetsområdet har nettokostnaderna ökat med 1,6 procent vilket är trots de stora budgetavvikelser en marginell kostnadsökning mot bakgrund av att lönerevisionen har inneburit en lönekostnadshöjning med drygt 2 procent och att vårddygnspriserna hos externa utförare har ökat med cirka 6 procent.

Strategiska frågor och utvecklingsområden

Brukarinflytande och sociala aktiviteter

Under året har äldreomsorgen infört ett nytt system för dokumentation enligt socialtjänstlagen, genom vilket kontaktpersonens roll och ansvar när det gäller brukarens inflytande betonas. Andra insatser för att utveckla brukarinflytandet är det brukarsamråd som har etablerats inom socialpsykiatri tillsammans med stadsdelsförvaltningen i Enskede Årsta och ett projekt om en ny arbetsmodell mellan beställare och utförare inom äldreomsorgen.

De sociala aktiviteterna har utvecklats bland annat genom att Salongerna, en mötesplats för äldre har öppnats. Vidare har serviceteamet, som från och med hösten också omfattar en fixarfunktion, bistått pensionärerna med olika insatser såsom att handla, sätta upp gardiner, etc.

Under året har ett antal pensionärer haft promenadhjälp som biståndsbedömd insats. Av de medel som nämnden har avsatt i budgeten för år 2005 för icke-biståndsbedömda promenader har endast ett mindre belopp utnyttjats. Utevistelser och andra serviceinsatser har däremot i stor utsträckning lämnats av serviceteamet. Under året har också Salongerna genomfört över 60 promenader med mellan fem till tio deltagande pensionärer per tillfälle.

Med hänvisning till ovanstående och tidigare redovisning i del 1 föreslår förvaltningen nämnden att godkänna beredningen av skrivelsen Äldres möjligheter till utevistelse och vardagsaktiviteter från stadsdelsnämndens sammanträde 21 december 2005 (SDN 2005-12-21, dnr 505-487/2005).

Medarbetarna, utbildning och frisknärvaro

I del 1 av denna verksamhetsplan redovisades att all tillsvidaranställd omsorgspersonal inom äldreomsorgen, som saknar grundutbildning kommer att erbjudas möjligheten att validera sin kompetens enligt modellen ”kravmärkt yrkesroll”. Därefter kommer medarbetarna att erbjudas utbildning i de delar som de saknar för att motsvara uppställda yrkeskrav.

Utbildningssatsningen finansieras med medel från den statliga kompetensstegen och från Växtkraft Mål 3 och kommer att pågå fram till och med 2008. Satsningen berör cirka 340 medarbetare.

Enhetschefer inom äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri fullföljer under år 2005 och 2006 en grundläggande chefsutbildning ”Att skapa, leda och utveckla framtidens omsorg”.

Förvaltningen har under år 2005 i en kompetensutvecklingsplan redovisat för nämnden hur övrig kompetensutveckling har skett och ska ske inom äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri.

Under året har medarbetarna, utifrån verksamhetens och individuella behov, bland annat deltagit i olika seminarier som kompetensfonden har anordnat. Vidare har Vantörs rehabiliteringsenhet genomfört utbildningar i förflyttningsteknik.

Verksamheterna inom äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri omfattas av det förvalningsgemensamma projektet Långtidsfrisk. Detta har bland annat inneburit att antalet långtidssjukskrivna inom den samlade hemtjänsten har minskat under år 2005. Andra delar i friskvårdsarbetet har varit att på ett tidigare stadium än förut koppla in företagshälsovården i enskilda ärenden, men det har även omfattat att i förebyggande syfte uppmuntra de anställda till friskvård. Exempelvis får alla medarbetare råd och personliga träningsprogram av en sjukgymnast för att förhindra förslitningsskador.

Övriga utvecklingsområden inom äldreomsorgen

Rutinerna vid biståndsbedömningen har utvecklats genom att tydliga riktlinjer kring hantering av beslut om avgifter har tagits fram. Under året har ett nytt projekt inletts – ny arbetsmodell mellan beställare och utförare – som finansieras med medel från kompetensfonden fram till och med år 2006. Syftet är att finna en arbetsmodell som innebär ett ökat inflytande för både pensionär och personal, genom att minska detaljregleringen i biståndsbeslutet.

Biståndshandläggaren beställer i ”huvudgrepp” och inom ramen för dessa kan pensionären tillsammans med personalen i sin handlingsplan bestämma vad som ska göras och när och hur insatsen ska utföras.

Högdalens Äldreboende har fortsatt att utveckla ledningen och styrningen av verksamheten genom att införa en gruppledd nivå. Vidare har sjuksköterskeorganisationen setts över vid äldreboendet och samtliga sjuksköterskor har förts samman till en enhet.

Hela äldreomsorgen har infört ett nytt system för dokumentationen enligt socialtjänstlagen. Medarbetarna har utbildats i systemets uppbyggnad och de nya rutiner och mallar som det medför. Förvaltningen beräknar att det ska vara möjligt att dokumentera datoriserat tidigast vid slutet av år 2006.

Även dokumentationen enligt hälso- och sjukvårdslagen ska datoriseras. Centralt i staden planeras för närvarande för införande av ett gemensamt dokumentationsprogram som ska vara infört på alla enheter före 2006 års utgång. Under året har den medicinskt ansvariga sjuksköterskan genomfört kvalitetsgranskningar av läkemedelshanteringen både inom äldreomsorgen och inom handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri.

Mårtensgården har under året arbetat enligt Brynäsmodellen och Rågsveds Äldrecentrum har förberett för att införa modellen. Brynäsmodellen ska bidra till att tydliggöra ansvarsförhållanden mellan landsting och kommun. Det ingår bland annat att utveckla rutiner för när en ny boende flyttar in, akut behov av sjukvård och för vård i livets slutskede.

Kompetensfonden har delfinansierat Omvårdnadsteamet som har till uppgift att stödja den ordinarie personalen med ett rehabiliterande förhållningssätt och ergonomiskt arbetssätt i svåra, omfattande ärenden.

Övriga utvecklingsområden inom handikappomsorgen

Under året har socialpsykiatrien strävat efter att motivera unga som har boendestöd att besöka träffpunkten Asken för att vidga dessa personers kontaktnät.

En del unga har börjat besöka Asken men fortfarande finns fler som kan ha nytta av att besöka en öppen verksamhet. Motivationsarbetet kommer därför att fortsätta under år 2006.

Samverkan med primärvården kring handikappomsorgstagarna har utvecklats genom att ett samverkansforum har etablerats där chefer för förvaltningens gruppboenden, tillsammans med den medicinskt ansvariga sjuksköterskan, och företrädare för primärvården deltar. Vid de återkommande mötena har bland annat diskuterats hur den fortsatta samverkan ska se ut gällande till exempel läkemedelshantering, behovet av stöd i hälso- och sjukvårdsfrågor och rutiner kring enskilda personers hälso- och sjukvårdsinsatser.

Handikappomsorgen har strävat efter att öka brukarnas kunskaper om mat och fysisk aktivitet; personal vid gruppboendena inom handikappomsorgen har därför deltagit i utbildningar om kost- och näringslära.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Ekonomisk redovisning

Anslag 1

Anslag 1 inom individ- och familjeomsorgen redovisar ett totalt överskott om 0,9 mnkr. Resultatet består av överskott inom övergripande verksamhet, barn och ungdom samt inom flyktingmottagande och underskott inom missbruk och övriga verksamheter.

	JVP 2005	Bokslut 2005	Avvikelse	TR 2
Netto				
Övergripande verksamhet	-0,4	0,2	0,6	0,0
Missbruk	-25,2	-27,5	-2,3	-0,9
Barn och ungdom	-57,1	-56,1	1,0	0,9
Övriga verksamheter	-1,4	-1,6	-0,2	-0,1
Kompetensfonden	0,0	0,0	0,0	0,0
Flyktingmottagande	-3,4	-1,6	1,8	1,3
Storstadssatsningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsförnyelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa netto	-87,5	-86,6	0,9	1,2
Kostnader				
Övergripande verksamhet	-0,4	-0,2	0,2	0,0
Missbruk	-25,6	-29,3	-3,7	-0,9
Barn och ungdom	-58,3	-59,8	-1,5	0,9
Övriga verksamheter	-1,4	-1,6	-0,2	-0,1
Kompetensfonden	-8,9	-8,4	0,5	0,0
Flyktingmottagande	-5,1	-3,2	1,9	1,3
Storstadssatsningen	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Stadsdelsförnyelse	-4,8	-5,0	-0,2	0,0
Summa kostnader	-104,5	-107,6	-3,1	1,2
Intäkter				
Övergripande verksamhet	0,0	0,4	0,4	0,0
Missbruk	0,4	1,8	1,4	0,0
Barn och ungdom	1,2	3,7	2,5	0,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kompetensfonden	8,9	8,4	-0,5	0,0
Flyktingmottagande	1,7	1,6	-0,1	0,0
Storstadssatsningen	0,0	0,1	0,1	0,0
Stadsdelsförnyelse	4,8	5,0	0,2	0,0
Summa intäkter	17,0	21,0	4,0	0,0

Övergripande verksamhet

Övergripande verksamhet redovisar ett överskott om 0,6 mnkr som hänför sig till besparingar inom ledning och verksamhetsutveckling samt ökade intäkter.

Missbruksvård

Missbruksvården redovisar ett underskott om 2,3 mnkr. Budgeten för externt köpt vård har överskridits med 1,7 mnkr och för köpt boende med 0,6 mnkr. Även boende i egen regi redovisar ett underskott om 1,0 mnkr. Det totala underskottet minskar dock genom ett överskott inom verksamheter för råd, stöd och insatser i egen öppenvård om 0,8 mnkr och inom utredningskostnader om 0,2 mnkr.

Barn och ungdom

Barn och ungdom redovisar ett överskott om 1,0 mnkr. I redovisningen ingår överskott om 0,9 mnkr inom råd, stöd och insatser i egen öppenvård, 0,4 mnkr inom familjevård och 0,2 mnkr inom utredningskostnader. Den köpta vården har haft ett underskott om 0,5 mnkr.

Övriga verksamheter

Stadsdelsförvaltningens växel och reception ingår organisatoriskt i individ- och familjeomsorgen. Övriga verksamheter har ett underskott om 0,2 mnkr, som hänför sig till ökade personalkostnader för sommarvikarie och investering i bokningssystemet.

Flyktingmottagande

Flyktingmottagande redovisar ett överskott om 1,8 mnkr. Förvaltningens bedömning är att den organisatoriska samverkan med Vantör, Enskede Årsta, Farsta och Skarpnäck har gett både ekonomiska och metodmässiga fördelar. Vantörs nettokostnad består av 1,0 mnkr för utbetalt introduktionsersättning samt 0,6 mnkr för gemensamma kostnader.

Utfall jämfört med sektionernas verksamhetsplanering

Barn- och ungdomssektionerna

Verksamhet: Barn och ungdom	VP planerad nettokostnad 2005 (mnkr)	Bokslut 2004 (mnkr)	Bokslut 2005 (mnkr)	Budget avvikelse (+)överskott	Differens mellan åren i %
1. Köpt vård för barn och ungdom	23,2	26,3	23,7	-0,5	-10%
§12	2,0	4,0	2,3	-0,3	-43%
HVB	16,4	14,6	15,5	0,9	6%
Jourhem	1,7	2,7	1,4	0,3	-48%
Öppen vård extern	1,8	3,5	2,5	-0,7	-29%
Kontaktpersoner	1,3	1,5	2,0	-0,7	33%
2. Råd, stöd och insatser i egen öppenvård för barn och ungdom	6,3	3,8	5,4	0,9	42%
Ungdomsmottagning/HIV	0,8	0,6	0,7	0,1	17%
Öppen vård intern	5,5	3,2	4,7	0,8	47%
3. Familjevård	17,0	15,5	16,6	0,4	7%
Familjerätten	1,5	1,4	1,4	0,1	0%
Familjehem	12,6	11,8	12,6	0,0	7%
Familjehem/administration	2,9	2,3	2,6	0,3	13%
4. Utredningskostnader	8,5	8,0	8,3	0,2	4%
Utredningskostnader inkl personal	8,5	8,0	8,3	0,2	4%
	55,0	53,6	54,0	1,0	1%

Köpt vård för barn och ungdom

Antalet LVU-placeringar har halverats från tio år 2004 till fem år 2005. Kostnader har dock samtidigt ökat med 0,3 mnkr jämfört med planeringen. Dygnetruntplaceringar inom HVB och jourplaceringar redovisas ett överskott om 0,9 respektive 0,3 mnkr. Överskottet beror, enligt förvaltningen, på att satsningen på öppenvården har inneburit att fler ungdomar har kunnat tas hem tidigare och att en del av nya placeringar har kunnat undvikas.

Budgeten för öppenvård extern respektive för kontaktpersoner har överskridits. Dessa insatser har som en del i satsningen på öppenvård prioriterats framför dyrare dygnetruntplaceringar.

Råd, stöd och insatser i egen öppenvård

Ungdomsmottagningen redovisar ett överskott om 0,1 mnkr och intern öppenvård ett överskott om 0,8 mnkr. Dessa överskott förklaras av minskade kostnader för vikarie i samband med sjukdom och minskade övriga kostnader.

Familjevård

Familjerätten redovisar ett överskott om 0,1 mnkr. Utfallet inom familjehem ligger i balans med budgeten. Familjehemsadministration redovisar ett överskott om 0,3 mnkr som beror på minskade kostnader för vikarie i samband med sjukdom.

Utredningskostnader

Utredningskostnader redovisar ett överskott om 0,2 mnkr, som hänförs sig till minskade personalkostnader.

Missbrukssektionen

Verksamhet: Vuxna	VP planerad nettokostnad 2005 (mnkr)	Bokslut 2004 (mnkr)	Bokslut 2005 (mnkr)	Budget avvikelse (+)överskott	Differens mellan åren i %
1. Köpt vård för vuxna	7,6	7,9	9,3	-1,7	18%
Plac i HVB (vård)	4,1	4,4	5,0	-0,9	15%
LVM-hem/Övrig LVM-vård	1,8	1,6	2,2	-0,4	40%
Övriga plac på institution	0,2	0,0	0,2	0,0	
Familjehemsvård	1,2	1,6	1,5	-0,3	-6%
Öppen vård	0,3	0,3	0,4	-0,1	33%
2. Råd, stöd och insatser i egen öppenvård för vuxna	6,1	4,9	5,3	0,8	8%
Kontaktpersoner	0,1	0,1	0,1	0,0	72%
Verksam	1,5	1,4	1,3	0,2	-7%
Behandlingsassistenter	1,6	1,2	1,7	-0,1	38%
Kvinnowerksamheten	1,3	1,2	1,0	0,3	-17%
Valvet	1,6	1,0	1,2	0,4	17%
Öppen träfflokal	1,7	1,7	1,7	0,0	0%
3. Boende för vuxna	4,5	6,1	5,0	-0,6	-17%
Inackorderingshem	4,0	5,3	4,1	-0,1	-22%
Härbergen	0,3	0,3	0,4	-0,2	33%
Träningsboende	0,2	0,5	0,5	-0,3	0%
4. Utredningskostnader	5,4	4,6	5,2	0,2	13%
Utredningskostnader inkl personal	5,4	4,6	5,2	0,2	13%
	25,2	25,1	26,5	-1,3	5%
Boende inom loF	0		1,0	-1,0	

Överskridandet av budget för externt köpt vård återfinns till största del på kontona för placeringar på behandlingshem (0,9 mnkr) och LVM-vård (0,4 mnkr).

När det gäller placeringar på behandlingshem har vare sig antalet personer eller antalet vårddygn ökat nämnvärt i jämförelse med år 2004. Däremot har det genomsnittliga vårddygnspriset ökat med 75 kr/dygn. När det gäller LVM-vården så har antalet vårddygn ökat med 289 dygn i förhållande till år 2004.

Kontona för familjehemsvård, öppenvård, externt köpt träningsboende samt härbärgsboende avviker i förhållande till budget med sammanlagt ca 0,9 mnkr. När det gäller familjehemsvård och externt köpt träningsboende har kostnaderna dock minskat under sista halvåret respektive sista kvartalet år 2005. Både köpta boendeplaceringar och boende i egen regi redovisar ett underskott under år 2005. Satsningen på egen öppenvård och boende förväntas dock ge effekt på längre sikt.

Råd, stöd och insatser i egen öppenvård redovisar ett överskott som förklaras av minskade personalkostnader.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Inom anslag 1 har kostnaderna ökat med 2,3 mnkr mellan åren 2004 och 2005.

	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
<i>Netto</i>				
Övergripande verksamhet	-0,8	0,2	-1,0	-125,0%
Missbruk	-25,7	-27,5	1,8	7,0%
Barn och ungdom	-54,6	-56,1	1,5	2,7%
<i>Summa netto</i>	<i>-81,1</i>	<i>-83,4</i>	<i>2,3</i>	<i>2,8%</i>

Övergripande verksamhet

I planeringen för år 2005 fick övergripande verksamhet en budget om 0,4 mnkr. Genom besparingar och ökade intäkter för administrativa avgifter från utförda projekt har verksamheten lyckats med en femtioprocentig kostnadsminskning. (Detta är beräknat utifrån jämförbara siffror för år 2004.)

Missbruk

Kostnader inom missbruk har ökat med 1,8 mnkr, vilket motsvarar en kostnadsökning med 7 procent jämfört med år 2004.

Verksamheten har satsat på boende i egen regi med 26 nya lägenheter och mer flexibelt boende. Under år 2005 har detta kostat 1,0 mnkr, vilket motsvarar fyra procentenheter av den totala sjuprocentiga ökningen. Samtidigt har denna satsning inneburit att verksamheten har lyckats minska kostnaderna för köpt boende med 1,1 mnkr. I år har satsningen således betytt en besparing på 0,1 mnkr. På sikt förväntas denna besparing dock bli större.

Kostnaden för externt köpt missbruksvård har ökat med 1,4 mnkr. Råd, stöd och insatser i egen öppenvård för vuxna har ökat med 0,4 mnkr. Utredningskostnader, inklusive personal och övrigt, har ökat med 0,6 mnkr. Det sammanlagda antalet vårddygn har minskat med 950 dygn i jämförelse med år 2004. Antalet personer som har fått externa vårdinsatser har däremot varit ungefär detsamma som år 2004. Det genomsnittliga vårddygnspriset ökat med drygt 40 kr/dygn.

Barn och ungdom

Kostnader inom barn och ungdom har ökat med 1,5 mnkr jämfört med år 2004. Kostnaderna för kontaktpersoner har ökat med 0,5 mnkr och för HVB-vård med 0,9 mnkr. En satsning på egen öppen vård, råd och stöd har kostat 1,6 mnkr mer än året innan. Under år 2005 har kostnaderna för familjevård och familjehem ökat 1,1 mnkr och utredningskostnaderna med 0,3 mnkr. Däremot har de totala kostnaderna för köpt vård minskat med 2,6 mnkr.

Minskningen avser 1,7 mnkr på § 12-placeringar, 1,3 mnkr på jourhemsplaceringar och 1,0 mnkr på öppenvård extern. Ökningen avser 0,9 mnkr på HVB-vård samt 0,5 mnkr på kontaktpersoner.

Utfall jämfört med prognoser under året

Utfallet för individ- och familjeomsorgens anslag 1 år 2005 överensstämmer i stort med gjorda prognoser. Det finns vissa avvikelser mellan olika verksamhetsområden men verksamheten som helhet har hållit prognosen från tertialrapport 2.

Belopp i (mnkr)	Prognos TR1 (före åtgärder)	Prognos TR1 (efter åtgärder)	Prognos TR2 (före åtgärder)	Prognos TR2 (efter åtgärder)	Bokslut 2005
Övergripande verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,0	0,6
Missbruk	0,0	0,0	-0,9	-0,9	-2,3
Barn och ungdom	-0,2	-0,2	0,9	0,9	1,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
Kompetensfonden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flyktingmottagande	0,0	0,0	1,3	1,3	1,8
Storstadssatsningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsförnyelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt anslag 1 lof	-0,1	-0,1	1,2	1,2	0,9

Anslag 2

Anslag 2 redovisar ett underskott på 18,4 mnkr, varav 17,6 mnkr avser försörjningsstödet.

	JVP 2005	Bokslut 2005	Avvikelse	TR 2
Netto				
Övergripande verksamhet	-0,8	-0,8	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	-3,2	-3,7	-0,5	-0,6
Försörjningsstöd	-94,3	-111,9	-17,6	-17,7
Handläggningskostnader	-15,5	-15,8	-0,3	-0,1
Summa netto	-113,8	-132,2	-18,4	-18,4
Kostnader				
Övergripande verksamhet	-0,8	-0,8	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	-6,8	-7,3	-0,5	-0,6
Försörjningsstöd	-96,5	-114,7	-18,2	-17,7
Handläggningskostnader	-15,8	-16,2	-0,4	-0,1
Summa kostnader	-119,9	-139,0	-19,1	-18,4
Intäkter				
Övergripande verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	3,6	3,6	0,0	0,0
Försörjningsstöd	2,2	2,8	0,6	0,0
Handläggningskostnader	0,3	0,4	0,1	0,0
Summa intäkter	6,1	6,8	0,7	0,0

Utfall jämfört med sektionernas verksamhetsplanering

Verksamhet: Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	VP planerad nettokostnad 2005 (mnkr)	Bokslut 2004 (mnkr)	Bokslut 2005 (mnkr)	Budget avvikelse (+)överskott	Differens mellan åren i %
Försörjningsstöd - budgeterat	94,3		94,3	0,0	
Försörjningsstöd - beräknat	105,4	103,3	111,9	-6,5	8,3%
Befarat underskott	-11,1		-17,6	-17,6	
Handläggning inkl personal	16,3	15,8	16,6	-0,3	4,7%
Arbetsmarkn.åtgärder inkl personal	3,2	2,3	3,7	-0,5	60,9%
	113,8	121,4	132,2	-18,4	8,9%

Förvaltningen gjorde redan i verksamhetsplanen för år 2005 en bedömning att de medel som stadsdelsförvaltningen fick för verksamhetsåret skulle innebära ett underskott om 11,1 mnkr för anslag 2 och att den budgetplanering som gjordes inte kunde anses realistisk. Budgeten om 94,3 mnkr skulle räcka till 1 021 hushåll/månad med ett medelbidrag om 7 700 kr. Under året ökade antalet hushåll till 1 261 men medelbidraget för året blev 7 596 kr. Det vill säga, kostnadsökningarna höll tillbaks genom restriktivitet och aktiva insatser.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Inom anslag 2 har kostnaderna ökat med 10,8 mnkr mellan år 2004 och 2005.

	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
Netto				
Övergripande verksamhet	-0,7	-0,8	0,1	14,3%
Arbetsmarknadsåtgärder	-2,3	-3,7	1,4	60,9%
Försörjningsstöd/socialbidrag	-103,3	-111,9	8,6	8,3%
Handläggning	-15,1	-15,8	0,7	4,6%
Summa netto	-121,4	-132,2	10,8	8,9%

Kostnaderna för försörjningsstöd har ökat med 8,6 mnkr jämfört med år 2004. Under år 2005 så har i genomsnitt 1 261 hushåll ansökt om ekonomiskt bistånd varje månad. Det är drygt 100 hushåll fler än år 2004.

Handläggningskostnaderna har ökat med 0,7 mnkr jämfört med år 2004. En förstärkning av antalet socialsekreterare har gjorts, vilket har inneburit ökade handläggningskostnader. På sikt förväntas dock utökningen leda till att kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskar.

Kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 1,4 mnkr. Detta beror på personalförstärkningen inom verksamheten.

Utfall jämfört med prognoser under året

Differensen mellan prognoser för tertialrapport 1 och 2 förklaras med att arbetsmarknadsläget prognostiserades bli bättre än vad det i verkligheten blev. Däremot var det ingen avvikelse mellan prognosen i tertialrapport 2 och bokslutet.

Belopp i (mnkr)	Prognos TR1 (före åtgärder)	Prognos TR1 (efter åtgärder)	Prognos TR2 (före åtgärder)	Prognos TR2 (efter åtgärder)	Bokslut 2005
Övergripande verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	0,0	0,0	-0,6	-0,6	-0,5
Försörjningsstöd/socialbidrag	-13,5	-13,5	-17,7	-17,7	-17,6
Handläggning	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,3
Totalt anslag 2 Iof	-13,5	-13,5	-18,4	-18,4	-18,4

Uppdrags- och organisationsförändringar under året

Individ- och familjeomsorgen har haft det uppdrag och den organisation som beskrevs i verksamhetsplanen för år 2005. Från och med den 1 januari år 2005 har ansvaret för flyktingintroduktionen tillkommit.

Projekt under året

- Barn- och familjesektionen: Grupper för barn som har bevittnat våld. Finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen under åren 2004-2006.
- Barn- och familjesektionen: Föräldramottagningen finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen under åren 2004-2006.
- Barn- och familjesektionen: Mottagningen för unga finansierat med medel från de så kallade Miltonpengarna under åren 2005-2006.

- Ungdomssektionen: Ökat ungdomsinflytande i Vantör finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen och från Ungdomsstyrelsen, under åren 2004-2005.
- Ungdomssektionen: Förebyggande av hedersrelaterade brott finansieras med medel från länsstyrelsen och från Lagervalls stiftelse under åren 2005-2006.
- Ungdomssektionen: Beslut på bättre grunder finansierat med medel från länsstyrelsen under år 2005-2006.
- Ungdomssektionen: Brottsförebyggande insatser i Vantör finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen under åren 2004-2005.
- Ungdomssektionen: Lugna gatan-utbildning finansierat med medel från utvecklingsfonden, SL och Fryshuset under år 2005.
- Ungdomssektionen: MST (Multi Systemic Therapy) finansierat med medel från Mobiliseringen mot Narkotika och kompetensfonden under åren 2003-2005. Verksamheten har övergått i ordinarie drift.
- Ungdomssektionen: två projekt med tjej- och killgrupper finansierade med medel från Utvecklingsfonden från och med år 2000.
- Missbrukssektionen: Individen i fokus finansierat med medel från statens Mobilisering mot Narkotika under åren 2003-2005. Verksamheten har därefter integrerats i ordinarie verksamhet i det så kallade VF-teamet.
- Missbrukssektionen: Integrerad utvärdering, finansierat med medel från kompetensfonden under åren 2004-2006.
- Sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete: Arbetsforum Sydost delfinansieras med medel från kompetensfonden under åren 2004-2006.
- Sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete: Insatser för ungdomar i åldern 16 till och med 18 år finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen under åren 2004-2006.
- Sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete: Mentor Mångfald, finansierat av kompetensfonden under sex månader med start år 2005.
- Sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete: Mobil hälsa finansierat med medel från kompetensfonden, avslutat år 2005. Verksamheten har övergått till flyktingintroduktionen med fortsatt finansiering via kompetensfonden fram till och med år 2006.
- Sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete: Intensiv Mobilisering, finansierat av kompetensfonden avslutat år 2005. Verksamheten har övergått till Arbetsforum Sydost med fortsatt finansiering via kompetensfonden fram till och med år 2006.
- Sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete: Skapa resultat finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen under åren 2004-2006.

Strategiska frågor och utvecklingsområden

Råd, stöd och insatser i öppenvård

Barn- och ungdomsvården har erbjudit råd, stöd och insatser i öppenvård till familjer med barn och ungdomar. Familjeteamet och föräldramottagningen har i ett tidigt skede erbjudit råd och stöd samt genomfört föräldrautbildningen Komet med fyra föräldragrupper.

Familjeteamet har under 2005 utökats med två familjebehandlare. Detta har inneburit en större kapacitet för arbete i hem- och närmiljö. Mottagningsfunktionen för barn- och ungdomsärenden har också utökats för att snabbare kunna göra en första bedömning av behovet av insats.

Samarbetet med förvaltningens handikappomsorg och landstinget har utvecklats genom en gemensam utbildning med landstinget kring barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommun som landsting. Samarbetet har även utvecklats genom den lokala BUS-grupp som har träffats regelbundet för att i ett tidigt stadium diskutera hjälp- och insatsbehov.

Arbetet med att erbjuda stöd i hemmiljön har intensifierats under året. I dag finns åtta träningslägenheter och fyra försökslägenheter för ungdomar. Samverkan mellan olika enheter inom förvaltningen har utvecklats för att bilda ett stödteam kring dessa ungdomar.

Stöd i det egna boendet och alternativa boendeformer

Arbetet med personer som riskerar att vråkas har under året omorganiserats, vilket har inneburit ett sammanhållet ansvar för frågan och därmed bättre möjligheter för att driva arbetet. Inom sektionen för ekonomiskt bistånd och arbete har resurser för ekonomisk rådgivning utökats för att personer med hyresskulder ska kunna erbjudas kontakt snabbare.

Missbrukssektionen har sedan årsskiftet tillgång till ytterligare 26 träningslägenheter inom stadsdelsområdet. Detta har medfört en kraftig minskning av antalet externt köpta boendeplatser på inackorderingshem.

Det uppsökande arbetet har utvecklats på så sätt som beskrevs i verksamhetsberättelsens del 1.

En särskild introduktion och vägledning för nyinflyttade har inte genomförts som planerats eftersom medel inte avsattes för detta inom Stadsdelsförnyelsen.

Våld i nära relationer

Stadsdelsnämnden antog år 2004 handlingsplanen Våld i nära relation. Under det lokala brottsförebyggande rådet finns arbetsgruppen Kvinnofrid, som följer arbetet enligt planen. Under året har de skyddade boendena utökats med två lägenheter. Barn- och familjesektionen har haft barngrupper för barn som har bevittnat våld men även individuella barnsamtal. Förvaltningen deltar i samverkan med Familjevårdsgruppen hos polisen i Söderort, tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar, för att effektivisera arbetet med framförallt barn och kvinnor som har varit med om våld. Ungdomsmottagningen har under året gjort en särskild satsning på pojkar och hedersrelaterat våld.

Personal och kompetens

Den förvaltningsgemensamma värdegrunden har diskuterats inom individ- och familjeomsorgen främst utifrån begreppet delaktighet för att omsätta begreppet i konkret handling. I anslutning till detta ha ledningsgruppen för individ- och familjeomsorgen diskuterat hur formerna för samverkan och delaktighet kan utvecklas inom enheterna på bland annat arbetsplatsträffar.

Personalen har deltagit på många olika utbildningar och föreläsningar, varav de flesta har varit inom ramen för kompetensfonden. I dessa utbildningar har ingått bland annat: KBT (kognitiv beteendeterapi), metodutveckling för bidragshandläggare, ASI (Addiction Severity Index), Rädda Barnens gruppledd utbildning, ART (Aggression Replacement Training) och mångkulturell handledning.

Kunskapsforum för all personal inom avdelningen har fortsatt under året med externa föreläsare och med presentation av interna projekt och verksamheter.

Ledningsgruppen har påbörjat ett arbete med kompetensbeskrivningar. Samtliga sektioner har uppmuntrat medarbetarna till att delta i friskvård och under våren 2005 hade avdelningen en praktikant från hälsopedagogutbildning.

Uppföljning/Utvärdering

Uppföljning och utvärdering av projekt har förbättrats genom en ökad betoning på uppföljningsbara mål och på återrapportering enligt dessa. Inom missbruksvården pågår projektet Integrerad utvärdering, som också kommer att fortsätta under år 2006. Projektet har presenterats för alla enheter för att om resultatet faller väl ut ska det kunna införas även i andra verksamheter inom avdelningen. Vidare har kvalitetsarbetet inom individ- och familjeomsorgen följts upp av en anställd i en magisteruppsats, "Kvalitetsutvecklingsarbete, en resa utan slut?".

LEDNING OCH GEMENSAM ADMINISTRATION

Ekonomisk redovisning

	JVP 2005	Bokslut 2005	Avvikelse	TR 2
Netto				
Nämnd- och förvaltningsadministration	-35,0	-30,6	4,4	3,5
Utveckling, omstrukturering	-5,0	0,0	5,0	5,0
Stadsmiljöverksamhet inkl Agenda 21	-11,8	-13,2	-1,4	-0,5
Fritid och kultur	-1,0	-0,9	0,1	0,0
ÄoH/färdtjänst	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Stadsdelsförnyelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa netto	-53,3	-45,2	8,1	8,0
Kostnader				
Nämnd- och förvaltningsadministration	-36,4	-34,1	2,3	3,5
Utveckling, omstrukturering	-5,0		5,0	5,0
Stadsmiljöverksamhet inkl Agenda 21	-12,2	-14,0	-1,8	-0,5
Fritid och kultur	-1,0	-0,9	0,1	0,0
ÄoH	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Stadsdelsförnyelse	-8,7	-9,2	-0,5	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-63,8	-58,7	5,1	8,0
Intäkter				
Nämnd- och förvaltningsadministration	1,4	3,5	2,1	0,0
Utveckling, omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet inkl Agenda 21	0,4	0,8	0,4	0,0
Fritid och kultur	0,0	0,0	0,0	0,0
ÄoH	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsförnyelse	8,7	9,2	0,5	0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	10,5	13,5	3,0	0,0

Utfallet inom ledning och gemensam administration redovisar totalt ett överskott om 8,1 mnkr. Överskottet hänför sig till minskade kostnader inom nämnd- och förvaltningsadministration och avsatta medel för utveckling och omstrukturering. Fritid och kultur redovisar ett överskott om 0,1 mnkr. Stadsmiljöverksamhet inklusive Agenda 21 redovisar däremot ett underskott om 1,4 mnkr.

Ekonomiskt utfall jämfört med föregående år

<i>Netto</i>	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
Nämnd- och förvaltningsadministration inklusive utveckling och omstrukturering	-35,3	-30,6	-4,7	-13,3%
Stadsmiljöverksamhet inkl Agenda 21	-12,4	-13,2	0,8	6,5%
Fritid och kultur	-0,7	-0,9	0,2	28,6%
ÄoH/färdtjänst	-0,4	-0,5	0,1	25,0%
Summa netto	-48,8	-45,2	-3,6	-7,4%

Inom ledning och gemensam administration har kostnader minskat med 3,6 mnkr mellan åren 2004 och 2005. Differensen om 4,7 mnkr inom nämnd- och förvaltningsadministration avser minskade personalkostnader om 3,5 mnkr och minskade driftkostnader om 0,4 mnkr samt ökade intäkter om 0,8 mnkr.

Personalkostnader har minskat på grund av omorganisation inom medborgarkontoret och omflyttning av växel och reception till IoF:s ansvarsområde, samt ej tillsatta vikarietjänster i samband med sjukdom och annan beviljad ledighet. Dessutom har förvaltningen betalat ut engångsersättning om 1,6 mnkr i avgångsersättning under 2004, något som inte har inträffat under 2005.

Ökade intäkter avser ersättning för omplacerad personal i samband med omorganisation inom staden.

Inom stadsmiljöverksamhet inklusive agenda 21 har kostnaderna ökat med 0,8 mnkr.

Ökningen beror på att kostanden för agenda 21-arbete redovisas inom stadsmiljöverksamheten.

Utfall jämfört med prognoser under året

Belopp i (mnkr)	Prognos TR1 (före åtgärder)	Prognos TR1 (efter åtgärder)	Prognos TR2 (före åtgärder)	Prognos TR2 (efter åtgärder)	Bokslut 2005
Nämnd- och förvaltningsadministration	0,5	0,5	3,5	3,5	4,4
Utveckling, omstrukturering	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Stadsmiljöverksamhet inkl Agenda 21	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-1,4
Fritid och kultur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
ÄoH	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa netto	5,5	5,5	8,0	8,0	8,1

Utfallet för ledning och gemensam administration överensstämmer i stort med gjorda prognoser. Differenser mellan tertialrapport 1 och 2 beror på minskade personalkostnader som uppstått senare under året, vilket även gäller kostnader för stadsmiljöverksamhet vars vinterväghållning är i stort beroende av väderförhållanden. Extraordinära insatser för snöröjning både i början och i slutet av året förklarar avvikelserna om 1,4 mnkr i bokslutet.

Strategi- och planeringsavdelningen

Uppdrags- och organisationsförändringar under året

Uppdragen har under året inte förändrats till sitt innehåll. Dock har viss personalomsättning förekommit. Ett flertal tjänster har helt eller delvis vakanshållits. Ett flertal projekt inom stadsdelsförnyelsen har genomförts, exempelvis Kulturfestival Vantör 2005.

Ekonomiavdelningen

Det nya ekonomisystemet implementerades den 1 oktober 2004. År 2005 var det första verksamhetsåret i sin helhet både med det nya systemet och också det förändrade arbetssättet. Användarna i verksamheter och ekonomiavdelning är nöjda med det moderna och flexibla systemet. Efter införandet av Agresso aktualiserades frågan om att ta fram och tillhandahålla utdata till cheferna. Alla budgetansvariga fick tillgång till ekonomiska rapporter i LIS under våren. Controllern på ekonomiavdelningen fortsätter att månadsvis ta fram excelark till budgetansvariga för att systematisera prognosarbetet. Efter sommaren påbörjades förberedelserna till skanning av leverantörsfakturer. Redan nu är ett antal enheter med i skanningen, målet är att fram till sommaren 2006 ska alla enheter ha gått över till skanningen. Vi fortsatte arbetet med utveckling av månadsuppföljning samt prognosarbetet i syfte att förse ledningen och nämnden med ett relevant beslutsunderlag.

IT-frågor

Förvaltningen har fortsatt sitt samarbete med tre andra förvaltningar kring en gemensam helpdesk för IT-frågor. Många problem har lösts direkt per telefon och under året har totalt 5 200 ärenden hanterats.

IT-enheten har genomfört en inventering av samtliga datorer vilken sedan har legat till grund för en beställning av c:a 100 datorer via SLK:s leasingprojekt fördelade på olika enheter.

Under året har allt fler verksamheter fått tillgång till Office 2003.

Under handledning av stadsarkivet har IT-enheten inventerat behovet av digital långtidslagring. Framför allt gäller detta det data som förvaltningens egna program genererar.

Förvaltningen har under året varit delansvarig för projektet DigSig finansierat av kompetensfonden. DigSig gör det möjligt för chefer att via digitalt flöde och digital signatur åt nyanställda snabbt och säkert beställa behörigheter till olika dataprogram.

Under året introducerades för verksamheterna en rad nya IT-stöd. Bl. a medverkade IT-enheten till start och drift av DUR (Program för lagring av behandlingsplaner för psykiskt funktionshindrade), MRBS (Nybesöksbokning), Netlone (Bokning av surfdatorer i receptionen), Procapita (Dokumentation för hälso- och sjukvårdslagen)

IT-enheten har även fortsatt sitt samarbete med IT-enheterna inom den s.k. söder om söder gruppen. Bl a har man tagit fram ett "Manifest" som konkret reglerar IT-samarbetet mellan förvaltningarna.

/HL

Intern kontroll

Under året har den interna kontrollen genomförts i överensstämmelse med nämndens system för den interna kontrollen (SDN 2004- 06-17, dnr 012-217/2994).

I enlighet med den fastställda internkontrollplanen för år 2005 skulle följande områden granskas (SDN 2004-12-16, dnr 102-442/2004).

- Rutiner för klagomål
- Avgifter inom barn och ungdom
- Rapportering och uppföljning av sjukfrånvaro
- Projekt
- Medarbetarsamtal
- Budgetuppföljning

Kontrollerna har genomförts inom fyra områden: rutiner för klagomål, avgifter inom barn och ungdom, rapportering och uppföljning av sjukfrånvaro samt medarbetarsamtal. Områdena projekt och budgetuppföljning ska granskas i januari och avrapporteras därför till nämnden efter detta.

Sammanfattningsvis kan konstateras att resultatet av de genomförda kontrollerna har påvisat vissa utvecklingsområden. Däremot har, enligt förvaltningens bedömning, inga större brister funnits. Det finns ett behov av information om gällande rutiner och av utveckling av vissa rutiner samt av att ta fram verktyg för uppföljning inom en del områden. Resultatet av de genomförda kontrollerna ska återkopplas till berörda enheter/verksamheter för åtgärder under år 2006. (Resultatet sammanfattas nedan per kontrollområde.)

Parallellt med granskningen av särskilda områden, som genomförs av verksamhetskontrollern, har arbetet med verksamheternas egna internkontrollplaner pågått. Väsentlighets- och riskanalyser har genomförts inom individ- och familjeomsorgen, barn och ungdom och äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri. Kontrollerna enligt äldre- och handikappomsorgens internkontrollplan är genomförda och dokumenterade. Inom barn och ungdom och individ- och familjeomsorgen kvarstår kontroller enligt respektive verksamhets internkontrollplan. Detta arbete ska fortgå under år 2006.

Rutiner för klagomål

Verksamheterna har en positiv inställning till att få in klagomål och synpunkter för att dessa ger möjligheter att förbättra verksamheterna och har därför utvecklat olika former för att ta emot klagomål och synpunkter. Synpunkts- och klagomålshanteringen kan dock vidareutvecklas så att ett för förvaltningen samlat system tillskapas, som säkerställer dokumentation av samtliga inkomna klagomål.

Avgifter inom barn och ungdom

En revidering av rutiner och delegationsordning för hantering av obetalda barnomsorgsavgifter har genomförts under år 2005. En generell avgiftsoprövning har genomförts under hösten 2005, vilket ingår i den årliga rutinen. Rutinerna för den interna kontrollen av barnomsorgsavgifter kan dock förbättras bland annat genom att rutinerna görs tydligare och dokumenteras.

Rapportering och uppföljning av sjukfrånvaro

De granskade enheterna inom barn och ungdom samt äldre- och handikappomsorgen har i huvudsak tillfredställande former för sjukanmälan och för uppföljning av sjukfrånvaron. Dessa rutiner har dock inte dokumenterats skriftligt, på enhetsnivå eller gemensamt för förvaltningen. Granskningen visar att rutinerna vid de granskade enheterna inom individ- och familjeomsorgen behöver göras kända för medarbetarna. Vidare kan användningen av det underlag för uppföljning som finns genom personallönelistorna från lednings- och informationssystemet (LIS) utökas. En sjukfrånvarorapport per enhet skulle underlätta uppföljning och analys för den budgetansvarige.

Medarbetarsamtal

Samtliga medarbetare ska årligen erbjudas ett medarbetarsamtal. I september tillställdes 435 anställda en enkät om medarbetarsamtal. Utskicket av enkäten kompletterades med intervjuer av sex chefer inom de olika verksamhetsområdena. Syftet med enkäten var att ta reda på om medarbetarsamtal genomförs och att få information om vad personalen tycker om samtalen. Det var 254 personer som besvarade enkäten. Av dessa hade nära nio av tio anställda (222 personer) haft medarbetarsamtal. Övervägande delen av medarbetarna som besvarade enkäten var nöjda med samtalet. Olika formulär och material har använts vid genomförande av samtalen. Nästan hälften av de som hade haft medarbetarsamtal använde stadens policydokument, som stöd vid genomförandet. Granskningen visar att vid de verksamheter där man har valt att använda stadens policydokument finns en tendens att individerna är mer nöjda.

BILAGEFÖRTECKNING

1. Program för Vantör 2003-2006. Redovisning av 24-punktsprogrammet.
2. Budgetuppföljning per enhet
3. Prognosöversikt.